

Beste [REDACTED]

Hierbij tref je de ambtelijke reactie van de gemeenten Emmen en Coevorden en de provincie Drenthe op de presentatie over de concept-MKBA van dinsdag 30 augustus. Naar onze mening komen er waardevolle inzichten naar voren, het is goed dat deze MKBA wordt opgesteld.

Zoals je waarschijnlijk weet hebben wij op maandag 5 september nog een toelichtend gesprek gehad met [REDACTED] van CE. Hieronder geven wij onze belangrijkste aandachtspunten. Onze detailopmerkingen sturen wij separaat door. Onze bestuurders zullen reageren op het definitieve stuk.

Eindbeeld op landelijk en regionaal niveau

Uit de concept-MKBA blijkt dat de (financiële) opbrengsten voor de staat (via EBN) de uitkomst min of meer bepalen. Zowel de financiële als de maatschappelijke kosten lijken weg te vallen tegen de (financiële) baten. Dit werd bevestigd door CE. Aan de concept-MKBA is een regionale kosten baten analyse toegevoegd. Het beeld is anders op regionaal niveau, daar zijn de kosten licht hoger dan baten.

Deze uitkomst verbaast ons. Wij hadden niet gedacht dat de opbrengsten op landelijk niveau zo hoog zouden zijn en hadden op regionaal niveau iets meer meerwaarde verwacht.

Diverse zaken moeten nog uitgewerkt worden. Zo staan de veiligheidsrisico's nog op PM. Ook hebben wij nog verschillende detailopmerkingen en vragen, onder andere over de inschatting van de kosten en baten op regionaal niveau. Wel begrepen we van CE dat zij niet verwachten dat het eindbeeld substantieel zal veranderen.

In dat geval kunnen wij ons voorstellen dat dit eindbeeld belangrijke input is voor het gebiedsproces, met name het bijdrage spoor.

Regionaal perspectief/brede welvaart

De Tweede Kamer verzocht in haar motie om een analyse volgens het "brede welvaartsbegrip". Van CE hebben we begrepen dat de MKBA is uitgevoerd volgens de daarvoor geldende leidraad, waarin weliswaar meer wordt meegenomen dan uitsluitend financiële afwegingen, maar dat dit misschien minder is dan door ons en door de Kamer verwacht werd. Wij verzoeken om in het definitieve rapport in te gaan op diverse definities van 'brede welvaart' en waarom gekozen is voor de MKBA. Dit is wat ons betreft dus vooral bedoeld om heldere verwachtingen te creëren.

Wij merken op dat in deze concept-MKBA de bijdrage aan de regio geheel ontbreekt. Wij verzoeken dit in het definitieve rapport een plaats te geven.

Wij begrepen van CE dat een MKBA minder geschikt is voor de analyse van regionale kosten en baten van een specifieke economische/industriële activiteit. Wij stellen voor om in het kader van het bijdrage spoor van het gebiedsproces specifiekere scenarioanalyses te laten opstellen. Daarin hebben wij, naast de relatieve afweging die eigen is aan de systematiek van de MKBA, ook behoefte aan een absoluut beeld van de waarde van de oliewinning, met name voor de regio.

Alternatieven

Wij begrijpen dat de alternatieven in de MKBA afkomstig zijn uit CE+ studie van RHDHV. Deels herkenden wij de alternatieven ook uit de Herevaluatie Twente en diverse mondelinge mededelingen van de NAM. Wij zouden het op prijs stellen als wij zo spoedig mogelijk een omvattend en door alle partijen gedeeld beeld krijgen welke alternatieven onderzocht worden.

Wij zijn verbaasd dat de afvoer van productiewater naar Duitsland niet is meegenomen als alternatief. Wij hebben zowel van de NAM als van Wintershall begrepen dat het een hele reële route is voor een deel van het productiewater, waar ook serieus aan gewerkt wordt.

De gegevens in het RHDH-rapport zijn afkomstig van de NAM. In het definitieve MKBA-rapport zouden wij graag onderbouwd zien hoe CE/TNO, vanuit de eigen expertise en oordeelsvorming, de vermelde alternatieven en kosten gecheckt hebben. Dit omdat onze bestuurders hebben van meet af aan hebben aangedrongen op een onafhankelijke toets van alle gegevens.

Veiligheid/lekkage/beleving

De veiligheidsrisico's en lekkagerisico's en de veiligheidsbeleving staan nog PM.

Wij merken op dat de risico's én de beleving afhankelijk zijn van keuzes die NAM nog moet maken. Krijgt oude gasinfrastructuur een verlengd gebruik? Of wordt voor het water van de oliewinning gebruik gemaakt van een nieuwe infrastructuur die bestand is tegen het productiewater? Deze keuzes zijn zeer relevant! Hoe wordt dit uitgewerkt in het definitieve MKBA-rapport? Wie maakt de keuzes?

Wij hebben van CE begrepen dat het aspect 'beleving' slecht past binnen de systematiek van een MKBA. Toch is het in Twente juist de veiligheidsbeleving die heeft geleid tot de politieke wens om de waterinjectie aldaar te stoppen. Wij stellen voor om in het definitieve rapport aandacht te besteden aan de beleving, dan wel aan te geven hoe daar op een andere manier mee omgegaan wordt.